

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

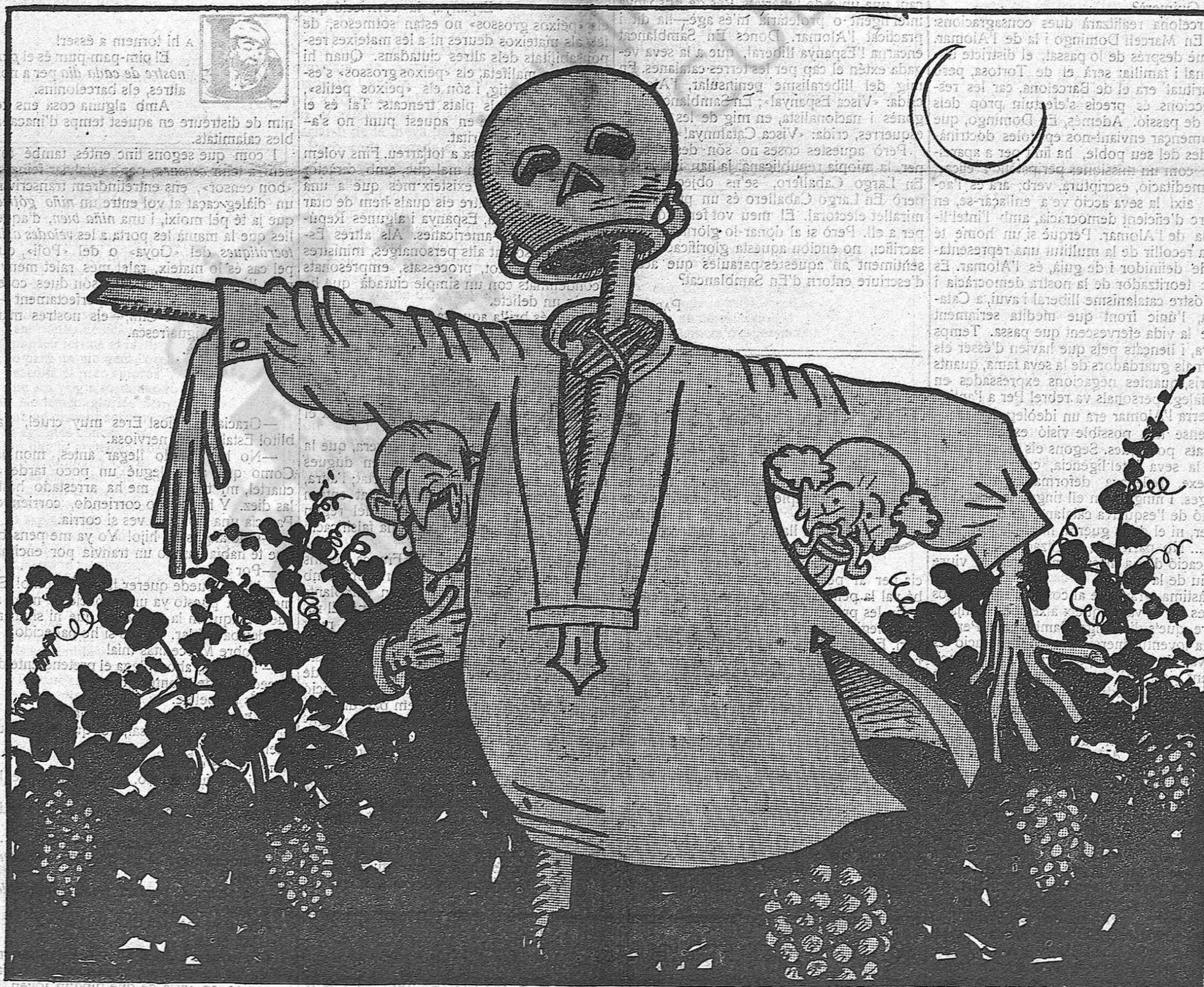
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÉFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: Espanya, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

DARRERA DE L'OLLA

—Què dius, que s'acosten eleccions?
Sí. Me sembla que és hora de que tornem a treure el cap.

La taxa

Trobem bé la taxa en les circumstàncies presents. Hi pot haver algun o alguns errors en la fixació dels preus; però l'establiment de la taxa és una necessitat en les crisis motivades per la puja del preu de les substàncies. I que no s'ens vingui amb la llei econòmica de la oferta i la demanda, la qual no és certa sinó en part. Que preguntin als acaparadors que els en sembla d'aqueixa llei.

Però la taxa, tot tenint la virtut de fer baixar els preus, no té la virtut de crear les mercaderies. Que s'abarateixin les substàncies és una bona cosa. Però, què en treurem de l'abaratiment si les substàncies faltessin?

L'acció del govern i de les autoritats ha d'ésser doble en aqueixa crisi. Han de preocupar-se alhora del preu de les coses i de la quantitat de les coses. No curaria de res, en efecte, el que les mercaderies anessin a preu baix, si no n'hi hagués en quantitat suficient pel consum. Una cosa és la taxa, i una altra el miracle dels pans i dels peixos.

Unes paraules electorals

El bon amic que'm parla de l'encertada tria que ha presidit la confecció de la candidatura republicana per Barcelona, ignorava encara la gairebé segura designació de l'Alomar. En Guimerà ha renunciat sensatament a l'elecció. A qui, sinó a l'Alomar, airosa conjunció de republicanisme i de catalanitat, podien otorgar la substitució d'En Guimerà?

Barcelona realitzarà dues consagracions: la d'En Marçal Domingo i la de l'Alomar. Perquè després de lo passat, el districte tradicional i familiar serà el de Tortosa, però l'espíritual era el de Barcelona, car les resurreccions és precis s'efectuïn prop dels llocs de passió. Ademés, En Domingo, que va començar enviant-nos epístoles doctrinàries des del seu poble, ha acabat per a apareixer-nos com un missioner peripatètic i eficaç. Fou meditació, escriptura, verb; ara és l'acció. I així la seva acció ve a enllaçar-se, en un arc d'eficient democràcia, amb l'intel·ligència de l'Alomar. Perquè si un home té dret a recollir de la multitud una representació de definidor i de guia, és l'Alomar. És l'únic teoritzador de la nostra democràcia i del nostre catalanisme liberal i avui, a Catalunya, l'únic front que medita seriament sobre la vida efervescent que passa. Temps enrera, i llençats pels que havien d'ésser els fraternals guardadors de la seva fama, quants dicteris, quantes negacions expressades en els diàlegs personals va rebre! Per a l'antiga esquerra l'Alomar era un ideòleg desarticulat, sense una possible visió exacta de les realitats polítiques. Segons els nostres homes, la seva intel·ligència, com un mirall convex, reflexava deformades totes les imatges. I ningú com ell tingué la justa concepció de l'esquerra catalana, ni el moment Ferrer, ni el de la guerra, ni el d'agost, ni el d'ara... No parlo de teoritzacions, sinó de l'aplicació d'una mesura intel·ligent al viure fugitiu de la política.

L'última gran que al costat d'aquests dos homes no hi vagi aixelabrat Benjami nostre, que's diu Angel Samblancat! Perquè si una joventut mereix una condecoració és la seva. Un arrebatat, se dirà. Sí, però precisament per això, per a subjectar-lo a una eficàcia, precisa articular-lo, ascendint-lo de guerriller a què regular. Formeu als candidats republicans de Catalunya, passeu-los-hi llista i que vagin cantant els seus noms. Veiam, fóra de dos o tres, qui pot enfrontar-se amb En Samblancat? O anònims, o obtusos, o anodins, i fins de vegades algun brètol. I és que fa por. Pot-ser algun present, poruc, pugui aixecar-se en plè Congrés i dir: «Senyors, la república també té els seus miserables...»

En Samblancat té per a mi dues valoracions. La nostra joventut no ha donat en aquests sis anys darrers més que dos noms, ben antagonics: el d'En Rovira i Virgili i el d'En Samblancat. L'un representa l'estudi asserenat i competent; l'altre l'estudi irascible. An En Rovira i Virgili no'l podem treure de les seves reclusions, però an En Samblancat sí que podem otorgar-li una inves-

tidura, exaltant amb ell aqueixes vides joves plenes de fè i d'abnegació que redressen l'antorxa ideal a través de les decadències republicanes. Samblancat és la nova força i, no obstant, la posterguem.

I mireu, en el nacionalisme català En Gabriel Alomar té una significació expansiva, piemontesa. Mai s'ha negat a les vives fraternitats espanyoles i ben arrelat a Catalunya, ha extès el cap vers terres endins, cercant una unió de llibertats. Res de l'Espanya intel·ligent o proletària m'és agè—ha dit i practicat l'Alomar. Doncs En Samblancat encarna l'Espanya liberal, que a la seva vegada extén el cap per les terres catalanes. En mig del liberalisme peninsular, l'Alomar crida: «Visca Espanya!»; En Samblancat, aragonès i nacionalista, en mig de les nostres esquerres, crida: «Visca Catalunya!»

Però aquestes coses no són descobertes per la miopia republicana. Ja han inclòs an En Largo Caballero, se'n objectarà. Sí, però En Largo Caballero és un pretext, un mirallet electoral. El meu vot fervorós serà per a ell. Però si al donar-lo glorifiquem el sacrifici, no enclou aquesta glorificació l'assentiment a aquestes paraules que acabo d'escriure entorn d'En Samblancat?

PARADOX

D'eleccions

SUPOSANT que aquest tema és completament lliure i que no està exposat a la llepada del llapic roig, parlarem una mica de lluita electoral. L'assumpte és de tanta importància per al pervenir del partit republicà que bé val la pena de posar-hi un xic d'atenció.

En les presents circumstàncies unes eleccions legislatives tenen un interès extraordinari. Estem, efectivament, en un període de renovació i si les esquerres no sabem aprofitar aquesta indecisió de l'esperit públic per a decantar-lo pel cantó de la llibertat, la reacció sabrà treure'n profit per a fer-nos recular als temps del més desenfrenat absolutisme, essent fins possible la reaparició d'aquell *Angel Exterminador* que perseguia als bons liberals amb el mateix odi que les fures als conills.

A les dretes reaccionàries, d'esperit anacrònic, els ha vingut un formidable reforç amb la germanofília, interessada o desinteressada, que s'extén hàbilment entre el poble, mercès a una propaganda tan destrament dirigida com esplèndidament explo-

tada. Creix com l'escuma l'idea de que l'ordre està més garantit sota l'imperi de la força cega que amb l'exercici d'una serena llibertat.

Contra aquesta tendència han de lluitar les esquerres a la propera lluita electoral. Deuen elegir-se homes enèrgicament liberals per a oposar-se a tot intent reaccionari i absolutament honrats per a que la seva conducta ofereixi un viu contrast amb la dels homes que han portat a Espanya a l'actual desgavell.

El poble espanyol quan està regular i ha conseqüit, encara que sigui sense oli, el nostre pa de cada dia, és indiferent i apàtic. Avui, esperonat per la fam, sentirà despertar la seva voluntat i si l'emplea en posar-la al servei dels homes que volen salvar-lo, estem segurs de que les properes eleccions constituiran una de les victòries més esplendoroses del partit republicà.

Als obrers en primer terme els correspon posar-se a l'altura dels partits obreristes de tot el món. El triomf definitiu serà pel socialisme republicà.

JEPH DE JESPU

Els peixos grossos

UNA frase popular designa amb el nom de «peixos grossos» als alts personatges, als homes poderosos. I hi ha entre el poble, sobre tot entre el poble de l'ampla i trista Espanya, la convicció que els «peixos grossos» no estan sotmesos, de fet, als mateixos deures ni a les mateixes responsabilitats dels altres ciutadans. Quan hi ha alguna malifeta, els «peixos grossos» s'escapen del càstig, i són els «peixos petits», els qui paguen els plats trencats. Tal és el dir de la gent, que en aquest punt no s'aparta molt de la veritat.

Però això no passa a tot arreu. Fins volem dir que és aquest un mal que, amb caràcter greu i endèmic, no existeix més que a una part dels Estats, entre els quals hem de citar Turquia, Hongria, Espanya i algunes Repúbliques hispano-americanes. Als altres Estats, veiem sovint alts personatges, ministres i ex-ministres i tot, processats, empresonats i condemnats com un simple ciutadà que ha comès un delictes.

I on més brilla aquesta igualtat que arriba fins dalt de tot, és a la República francesa. Ara ho estem veient amb els casos de Caillaux, ex-president del Consell, i de Malvy, ex-ministre de l'Interior. El primer és estandant d'una cel·la de la presó de la Santé i el segon s'asseu al banc dels acusats, davant el Senat constituït en Alt Tribunal.

Va dir Clemenceau, anys enrera, que la vera República es podia dividir en dues meitats. La una meitat és la llibertat; l'altra, és la justícia. La justícia i la llibertat entren per parts iguals en la composició del règim republicà, quan aquest no és una falsificació ni una simple aparença.

Davant del que ara veiem a França, alguns periòdics espanyols fan comparacions amb el que ha passat a Espanya en semblants ocasions. La comparança és oportuna. El règim espanyol, fins ara, ha contingut molt poca llibertat i encara menys justícia.

En certa manera, el cas de Malvy, acusat per León Daudet de traïció, és anàleg al de Maura, acusat temps enrera de prevaricació per Macias del Real. No volem pas dir que l'acusació contra Maura fos certa, com tampoc diem que ho sigui l'acusació contra Malvy. Però és el cas que, a França, l'acusació d'un ciutadà ha dut un ex-ministre al banc dels acusats, mentre que a Espanya qui va estar en perill fou l'acusador. I Maura no va creure del cas, com ho ha cregut Malvy, el demanar ell mateix que fos jutjat. Algú dirà que Macias del Real era boig. No ho sabem. També n'hi ha que diuen que és boig León Daudet. L'orgue dels socialistes

francesos, *L'Humanité*, li diu cada dia el *de-ment furios*. I, no obstant, la seva carta acusadora ha dut un «peix gros» davant l'Alt Tribunal i el president d'aquest, dirigint-se a Malvy, li parla el sever llenguatge dels judicis: «Acusat, alceu-vos... Acusat, escolteu»...

FULMEN

PARÍS

En mig d'immens burgit París desperta talment com una nova gran Babel, quan reb el bes del sol, que amb llum incerta per entre la boirina surt fidel. I s'omplen els carrers de gent soferta per qui la vida es mostra de gairell en tant, la *cocot*, de pells coberta dormint està amb l'amant dintre el burdell. París, hermos París, en la tristesa del teu gran despertar a voltes penso: «En mig tanta abundor, quanta pobresa!» Més prompte en lo ideal mon esperit llenço i veig, de nou, sorgir grandiosa i bella, la gran ciutat de l'art, la meravella.....

B. DELGAS

Muts i a la gàbia o Santa Ignocència

Ja hi tornem a ésser! El pim-pam pum és el *pare nostre de cada dia* per a nosaltres, els barcelonins. Amb alguna cosa ens tenim de distreure en aquest temps d'inacabables calamitats.

I com que segons tinc entès també tornem a tenir *censura*, per a estalviar feina al «bon censor», ens entretindrem transcrivint un diàleg caçat al vol entre un *niño gótico*, que ja té pel moixí, i una *niña bien*, d'aquelles que la mamà les porta a les *velades aristocràtiques* del «Goya» o del «Poli», que pel cas és lo mateix, ralet més ralet menys, puix *l'aristocràcia i l'estalvi* són dues coses que saben «compachinar perfectament» — que diria el nostre Chil, — els nostres marquesos de l'Aiguafresca.

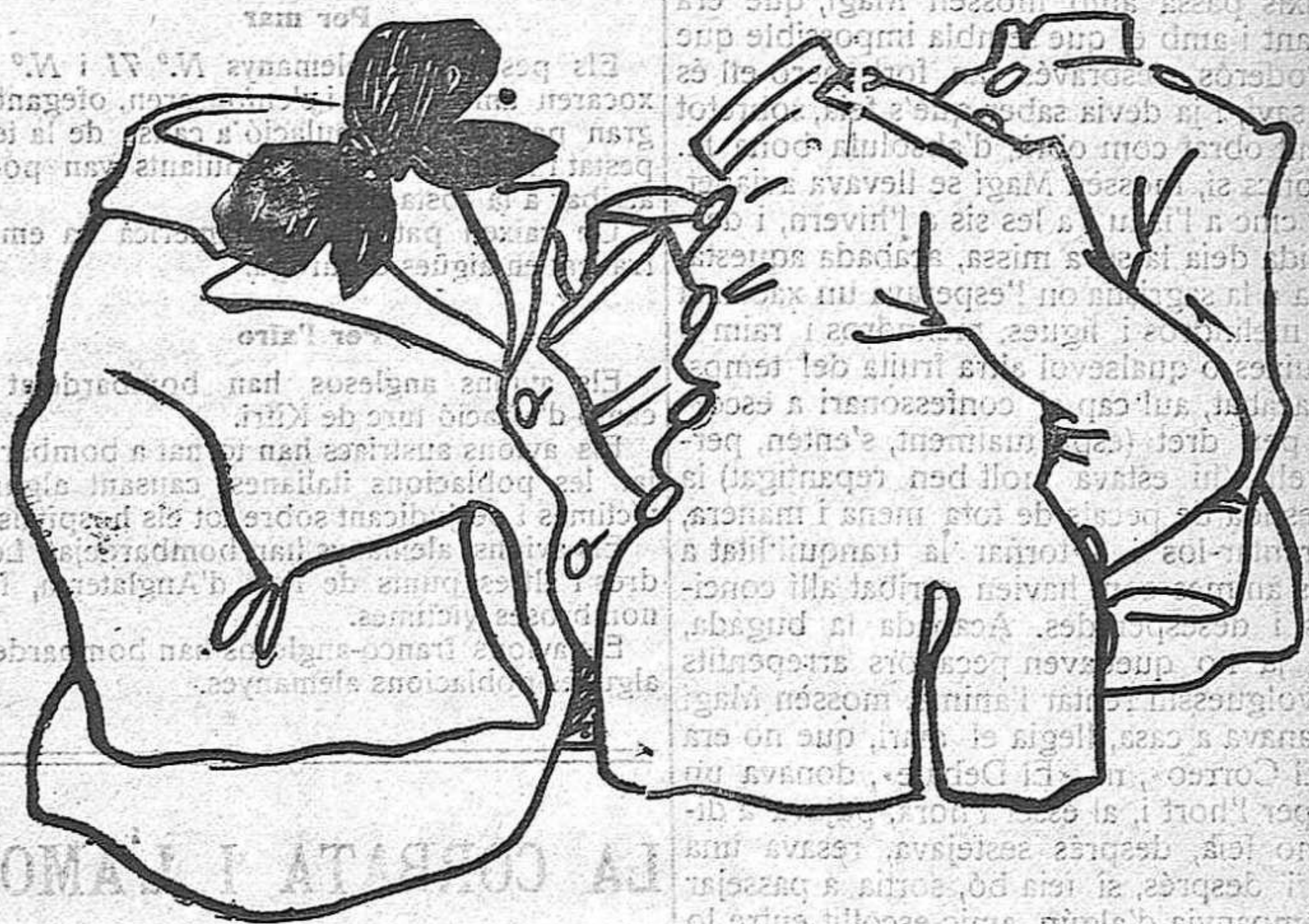
I anem al grà.

—Gracias a Dios! Eres muy cruel, Pablito! Estaba muy nerviosa.
 —No he podido llegar antes, monina! Como que ayer llegué un poco tarde al cuartel, mi teniente me ha arrestado hasta las diez. Y he venido corriendo, corriendo. Parecía una moto: ya ves si corría.
 —Qué angustia, hijo! Yo ya me pensaba que te había pasado un tranvía por encima.
 —Por Dios!...
 —No se puede querer tanto, Pablito! Se me había puesto ya una especie de nuez al cuello, aquí en la garganta, que ni siquiera me dejaba hablar. Va ves si he padecido!
 —Pobre Mercedes mia!
 —Tú, mira; ahora llega el pretendiente de la pequeña de Montebajo.
 —Es un pelele.
 —Qué mal gusto tiene, verdad?
 —Es colosal, colosal, lo que está ocurriendo.
 —Verdad que sí?
 —Si no fuera... no, nada, yo no te lo puedo decir.
 —Ay, Pablito, no seas tonto, dímelo todo a mí.
 —Es que es muy escabroso, sabes?...
 —Tan tonta me haces, que no pueda sentirlo todo?
 —Ya verás: es un asunto muy *paliagudo*, pero muy *paliagudo*!
 —A mí ya me han dicho algo, ya.
 —Así, pues...
 —Si lo sabe todo el mundo! Ella se anunció en *La Vanguardia*, en la sección de matrimonios, en vista de que ningún joven le

AQUEST NÚMERO HA SIGUT REVISAT PER LA CENSURA MILITAR

Què dirà que aquest electorals... Si sempre que és hora de que tornem a treure el cap...

De quan les americanes parlaven

-Tan amics, eh?
-Tan amics... com sempre!

Un que ho enten

-No hi ha com pendre-s'ho a la fresca!...

Tot s'apuja

-Vaja, alantà!... Si no és al preu de la taxa, no farem res.

REPICS

TENINT en compte que el present número de LA CAMPANA DE GRACIA ha tingut de passar per l'adreçador...

Destituït aquell minúscol Aunón, que'ns va governar tot just dos mesos, ha vingut a posessionar-se de l'ínsula don Carles González Rothwos...

En una conferència-llauna donada en el Centre de la Molèstia Social, el senyor Blanchs digué «que el desenrotllament del socialisme dividirà el món en dos grans partits: els catòlics i els socialistes.»

Aqueixa pero-grullada digué el senyor Blanchs. Més senzill hauria estat dir: -Aviat no existiran més que els Blanchs... i els rojos.

Ja suposo enterats als meus llegidors de la pastoral del senyor Bisbe, publicada amb motiu de la situació crítica que Barcelona, socialment i econòmicament, està atravesant.

L'han llegida, oi? I bé, què els ha semblat? A nosaltres ens ha semblat obra de un senyor que està en situació, com diuen els comedians.

Durant aquests darrers dies han sigut multats i empronats alguns petits industrials que no complien amp el bando-taxador.

Copiem d'un butlletí carca-tòlic. «Mañana, el Sindicato Barcelonés de la Aguja, celebrará los siguientes actos: A las ocho, misa de comunión. A las once, reunión general. A las cinco, velada literario-musical.»

Caldría preguntar a aqueixes senyores de la Aguja: I doncs, l'agulla quan la fem marxar?

Diu que ja hi ha precedent. Sembla que ja s'ha donat el cas, altres vegades, de fer-se eleccions havent-hi estat de guerra.

Nosaltres diríem que millor que millor. Al cap d'avall no és també guerra la lluita electoral?

El jove i molt aciençat catedràtic don Ferrán de los Ríos, nebot d'En Giner, se presenta candidat per Granada, apoiat pels obrers.

Entre dues noies de la gente bien: -Ja ho sabs que avui se dona un asalto a casa la marquesa del Pésol? -Sí... Ai ail... Pues y el bando?... Yo me pensaba que el gobernador no los permitía...

El bisbe de Girona ha enviat una circular als seus catòlics, parlant-los-hi de les properes eleccions de diputats. Mal fet, home. Procediments nous. Res de circulars: al míting!... al míting!...

Tan mateix el marquès de Cerralbo deixa la quefatura dels tradicionalistes espanyols. Això vol dir que's preparen grans batucos per a posar-hi el substitut.

Segons En Cambó, els regionalistes lluiten en les properes eleccions per més de setanta districtes fora de Catalunya.

Ara, vinguen càlculs problemàtics, fa tall de Pol. I direm: De setanta, qui en treu el zero resten set.

S'anuncia que els nuclis polítics que formen les dretes barcelonines estan gestionant una coalició electorera. Quines ganes de fer el ridícol!... Que no ho veuen venir que fracassaran, com l'altra vegada?... Com de costum això no serà una coalició. Tot lo més una cloaca colectorera.

El monarquíssim Martí i Ventosa ha aconseguit del Excel·lentíssim senyor Marquès de Comilles que els petits obrers de la Trasatlàntica cobrin dos ralets més cada dia. Que Nostre Senyor, els tingui en compte la bona obra. I els augmenti la caritat.

S'està preparant un grandió ball de màscares al Teatre del Liceu. Una llotja valdrà vuitanta duros i l'entrada general vinticinco pessetes. Qui ho diu que hi ha misèria a Barcelona? Lo que podrien dir és que està mal repartida.

Aquest cop, quasi diríem que ens reconilem amb el bisbe. Llegiu aquest retall de la seva darrera pastoral:

«Vosotros, nuestros muy amados hijos, a quienes Dios ha favorecido con los bienes de fortuna y con los bienes aun mayores de la gracia y del espíritu cristiano que recibisteis en el bautismo, no olvidéis los deberes sociales que os impone vuestra privilegiada situación. Usad como gerentes, y no como dueños absolutos de los bienes que poseéis. Esa gerencia os la ha concedido Dios en favor de vuestros hermanos. Tened en cuenta las severidades del Evangelio para con vosotros. Haced de grado y con el consiguiente mérito aquello que, dadas las circunstancias, tendríais que hacer por fuerza y con ignominia.»

Eh?... Què us sembla? Aqueixes darreres paraules que ha firmat un senzill mitrat que's diu Enric Reig, no les podrien firmar del mateix modo un Marx o un Kropotkine?...

Llegeixo: «Anoche, en el expreso, salió para Madrid el nuevo concejal radical señor Gambús.» Ai, ai, ai, que's perdrà!

En un examen de física eléctrica. El Professor: -¿Vól fer l'obsequi de dir-me quin és el millor isolador que's coneix? El Deixeble. -La misèria.

Lliçoneta d'Historia Sagrada: -Vostè no creu que el pecat prové de quan Adam va menjar-se la poma? -No senyor. El pecat prové d'uns quants moments abans d'aqueix fet. -D'abans, diu? -Sí, senyor; de quan, abans de Adam menjar-se-la, Eva la va pelar.

CORRESPONDENCIA

Cavallers: A Szaffye: Rebuda la seva darrera epistola. I l'altra també. A cap de les dues ha tingut resposta per haver omés la seva adreça. -Fermí Palau Casellas: No aniran tots, però els qui vagin procurarem que duguin la firma tal com vostè demana. -Justino Rigol: Quan envii alguna altra correspondència no s'oblidi de posar-hi la firma al peu. -Tramontana: No'ns han acabat de satisfer. -B. Bineta: Ja degué veure que, al seu dia, aprofitarem l'idea per a un solt. -El Corresponsal (Cervera): Llargueja una mica massa. Les correspondències ens convenen concises, escrites quasi telegràficament. -E. Durant: No va prou bé. -Sòcrates VI: La narració té escassa novetat. -Gaspar Torrente: Afortunadament, al rebre'l, ja no tenia objecte el seu article. L. vegi lo que són les coses, ara que ja és al cistell, ara tornaria a ésser d'actualitat. Passi-ho bé tingui. -Inocenci Solà: Dolentet de fons, dolentet de forma. -Gordi del Recó: No aprofitem més que el xisto, si la censura el deixa passar. -S. Masot: L'article és bon xic perillós.